Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Ombudsvoorziening en jaarverslag ombudscommissie 2023

Adviseur	: Pelgrum/Schaap	**Datum B&W**	: 28 mei 2024
Programma	: Bestuur en Ondersteuning	**Datum Raad**	: 18 juni 2024
Portefeuillehouder	: Weststeijn	**Openbaar**	: Ja

Aan de Raad

Aanleiding
Gemeenten zijn verplicht zich aan te sluiten bij de Nationale Ombudsman, dan wel een gemeentelijke Ombudsman of Ombudscommissie, een gezamenlijke Ombudsman of een gezamenlijke Ombudscommissie in te stellen voor het behandelen van verzoekschriften als genoemd in hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht, voor de behandeling van klachten. Ter vervulling van dit wettelijk voorschrift is de gemeente Rozendaal sinds 2006 aangesloten op de Ombudscommissie van de gemeente Rheden.

De gemeenteraad van Rheden heeft op 26 maart 2024 besloten om de Ombudscommissie Rheden op 1 januari 2025 te ontbinden en in plaats daarvan een gemeentelijke Ombudsman aan te stellen. Rheden heeft Rozendaal aangeboden aan te sluiten bij die gemeentelijke ombudsman.

Overigens ontvingen wij van de gemeente Rheden het jaarverslag van de ombudscommissie over 2023. Het verslag bevat 1 klacht van een inwoner van Rozendaal welke door de commissie naar de gemeente is terugverwezen voor interne behandeling. Die interne behandeling heeft er inmiddels toe geleid dat de klacht als afgehandeld kan worden beschouwd. Het jaarverslag is al bijlage bij dit voorstel gevoegd en zal aan de lijst van ingekomen stukken op onze website worden toegevoegd.

Gevraagde beslissing
1. Om in navolging van de gemeente Rheden het in behandeling nemen van klachten op te dragen aan een lokale ombudsman, onder voorwaarde dat de uitkomst van de onderhandelingen met die ombudsman niet te veel afwijkt van de in dit voorstel genoemde opzet.
2. Kennis te nemen van het jaarverslag van de ombudscommissie 2023.

Wat willen we bereiken?
Doelstelling is om het onafhankelijk klachtrecht voor de toekomst te borgen.

Argumenten
De aan te stellen lokale Ombudsman moet nog geworven worden.
Vooralsnog wordt gedacht aan de volgende constructie:

1. Een vast bedrag per jaar: € 3000,- (naar inwoneraantal te verdelen over de deelnemende gemeenten). Deze vaste vergoeding is bedoeld voor het opstellen van een jaarplan en jaarverslag en alle andere voorkomende werkzaamheden die verband houden met het uitoefenen van de functie.
2. Daarnaast ontvangt de gemeentelijke ombudsman een vergoeding per zaak, per behandeld verzoekschrift, signaal of uiting van ongenoegen:
   a. € 100,- (behandeling bedraagt minder dan 5 uur);
   b. € 200,- (behandeling bedraagt meer dan 5 uur maar minder dan 15 uur);
   c. € 400,- (behandeling bedraagt meer dan 15 uur).

Met het alternatief, aansluiting bij de Nationale Ombudsman, zijn geen kosten per casus gemoeid maar een vast bedrag per inwoner van € 0,26, dat jaarlijks op 1 juli met het prijsindexcijfer verhoogd wordt. Het gaat dan om een bedrag van ongeveer € 500,-- per jaar. Overigens zijn de meeste gemeenten in Nederland aangesloten bij de Nationale Ombudsman. Veelal worden de zaken daar schriftelijk afgedaan.

Als de te werven lokale ombudsman met de genoemde insteek akkoord gaat, zouden wij goedkoper uit zijn dan in het geval van het alternatief, aansluiting bij de nationale Ombudsman, als er zich in een jaar geen Rozendaalse casus aandient. Als dat wel het geval is hangt dat van het aantal cases en de omvang daarvan af.
Het aantal klachten dat in de periode tussen 2006 en 2023 over de gemeente Rozendaal bij de ombudscommissie van Rheden is ingediend, is overigens zeer gering. Het aantal klachten dat in de periode tussen 2006 en 2023 bij de ombudscommissie terecht is gekomen, is naar de ervaring van de ambtelijke organisatie op de vingers van één hand te tellen.
De kosten zullen in dat geval naar verwachting lager uitvallen dan de hier bovengenoemde € 500,-- per jaar voor het aansluiten bij de nationale ombudsman.

Gelet op het bovenstaande adviseren wij u het in behandeling nemen van klachten op te dragen aan een lokale ombudsman, onder voorwaarde dat de uitkomst van de onderhandelingen met die ombudsman niet te veel afwijkt van de hierboven benoemde opzet.

Mochten de onderhandelingen met een lokale ombudsman in de praktijk toch aanmerkelijk onvoordeliger uitvallen komen wij bij u terug voor een heroverweging.

Kanttekeningen
Voordat een klacht door een lokale of een ombudsman in behandeling wordt genomen moet indiener eerst intern een klacht hebben ingediend en deze zijn afgehandeld.

Gemeenten zijn verplicht om vóór 1 juli van dit jaar aan de nationale ombudsman te laten weten of ze voor een eigen Ombudsvoorziening blijft opteren dan wel voor aansluiting bij de Nationale Ombudsman kiezen. Als er voor 1 juli 2023 geen keuze bij de Nationale ombudsman kenbaar wordt gemaakt, wordt de gemeente, net als de meeste gemeenten in Nederland, van rechtswege aangesloten bij de Nationale ombudsman.

Participatie en communicatie

- Indien uw raad besluit tot instelling van een Gemeentelijke Ombudsman, zal dit besluit voor 1 juli a.s. bericht worden aan de Nationale Ombudsman.
- Brief aan de gemeente Rheden.
- Mededeling op de website.

Wat mag het kosten?

Een bedrag van € 300,-- per jaar te reserveren voor de kosten van het met Rheden aansluiten bij een lokale ombudsman, ten aanzien van welke kosten wij, naar gelang het zich aandienen van een casus, geld overhouden dan wel tekort zouden kunnen komen.
Een en ander te voldoen uit het daartoe voor 2025 met € 300,-- op te hogen budget voor Bestuur en Ondersteuning (Programma 0).

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Bijlage(n)
Concept-raadsbesluit
Jaarverslag Ombudscommissie 2023